

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 18/2021
17.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Синиша Момчиловић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Енике Вег, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3435/16 од 05.12.2016. године, у седници већа од 17.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3435/16 од 05.12.2016. године, па се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиле и потврђује пресуда Основног суда у Бечеју П1 145/2015 од 21.04.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П1 145/2015 од 21.04.2016. године, одбија се тужбени захтев тужиле да суд поништи решење тужене којим је тужили отказан уговор о раду број .../... од 29.01.2008. године са свим анексима уговора о раду као незаконито, те да се тужилца врати на рад и распореди на послове и радне задатке ... са звањем старији сарадник у универзалној филијали ББ1. или на послове који одговарају њеној стручној спреми и искуству стеченом радом. Тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 198.750,00 динара са законском затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3435/16 од 05.12.2016. године, преиначена је првостепена пресуда на тај начин што је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено решење о отказу уговора о раду број .../... од 29.01.2008. године са свим анексима уговора о раду и обавезана тужена да тужилцу врати на рад и распореди је на послове и радне задатке ... са звањем старији сарадник у универзалној филијали ... или на послове који одговарају њеној стручној спреми и искуству стеченом радом, а обавезана је тужена и да тужили накнади трошкове поступка у износу од 161.300,00 динара са каматом, као и трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужена је изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, али је Врховни касациони суд решењем Рев2 1563/2017 од 28.06.2017. године одбацио наведену ревизију као неблагоприятну.

Одлучујући о уставној жалби тужене Уставни суд је одлуком Уж 9427/20 од 16. јула 2020. године усвојио уставну жалбу тужене и утврдио да је решењем Врховног касационог суда Рев2 1563/17 од 28.06.2017. године повређено право подносиоцу уставне жалбе на правично суђење зајемчено члано 32. став 1. Устава Републике Србије због чега је поништено поменуто решење Врховног касационог суда и одређено да исти суд поново одлучи о ревизији коју је подносиоцу уставне жалбе изјавио против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3435/16 од 05.12.2016. године.

Одлучујући поново о изјављеној ревизији, а након одговарајућих провера преко првостепеног суда Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене благовремена.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности, нити је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду била запослена код тужене на неодређено време на радно место ... са звањем старији сарадник у Универзалној филијали у ББ1 . Тужили је 20.11.2012. године уручено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду из разлога предвиђених чланом 189. тач. 2. и 3. Закона о раду и чланом 37. тачка 10. и тачка 26. Колективног уговора код послодавца од 11.10.2010. године са изменама и допунама од 18.07.2011. и 01.12.2011. године. У упозорењу је наведено да је тужени у току октобра 2012. године у више наврата вршио контролу комплетности електронских досијеа статусне документације клијената физичких лица у информационом систему банке у вези са рачунима и пакетима рачуна клијената који су отворени у октобру 2012. године те да је том приликом уочена неправилност у раду тужиле и то за клијенте који су наведени у нижестепеним одлукама. Услед наведеног, према ставу тужене, тужила је прекршила процедуру отварања, вођења и гашења текућих рачуна физичких лица од 23.08.2012. године – тачка 2.4 процедуре. Надаље је наведено да је 13.08.2012. године директор пословног сектора туженог свим запосленима у мрежи филијала послао е-mail у коме је навео примере неправилности који су уочени након увођења електронске провере комплетности документације, те је наведено да запослени у банци повезују са рачунима клијената туђу личну карту и тако варају систем те забранио отварање рачуна уз некомплетну документацију и наложио да се у електронској архиви смеју везивати искључиво документа из описа који припадају конкретном клијенту. На основу изнетог тужили је стављено на терет да приликом отварања рачуна клијената физичких лица није истовремено и скенирала идентификациону документацију потпуну за отварање рачуна. Тужила се изјаснила на упозорење 23.11.2012. године. Након писменог изјашњења на упозорење тужила је 06.12.2012. године примила решење којим се отказује уговор о раду са свим анексима на радном месту старији сарадник за текуће рачуне у Филијали ББ2 . Решење о отказу уговора о раду заснива се на истом чињеничном и правном основу као и упозорење које је претходило решењу. Такође је утврђено да приликом матичења клијента тужене сарадник за текуће рачуне има обавезу да идентификује клијенте путем личне карте. Тај докуменат се скенира,

односно лична карта се фотокопира, стави се печат управе на оригиналу и онда се штампа приступница на којој су генералије клијента. После тога клијент контролише податке и потписује. Својеручни потпис депонује се у банци на тој приступници. Иначе приступницу потписује сарадник и директор што је потврда да су подаци тачни. Обавеза банке је да за сваког клијента, поред папирног досијеа формира и електронски досије, тј. да се исти стави у систем, а што подразумева скенирање папирног досијеа. Таква обавеза је прописана уговором о раду запосленог као и у процедурама банке. Електронски досије може да се формира и ако се на место одређеног документа стави други докуменат или чак на место документа и празан лист. То се дешавало, а управо из разлога да клијент не би чекао да се накнадно скенира неки лични докуменат и знало се да се тако понекад уради. Међутим, процедуром банке било је забрањено да се тако нешто ради. Запослени то нису крили од руководиоца али да јесу у систему би се све видело, а тужена банка је имала интерну контролу која је то уочила, а исто је уочено и од стране директора филијале тужене. Поводом таквих процеса одржано је више састанака директора и том приликом је указано да је неопходно те пропусте уклонити. Након таквих састанака директор филијале је свим запосленима изричито нагласио да се више не сме поновити случај формирања електронског досијеа без потпуне документације клијента, односно скенирања сваког документа клијента који је неопходан за формирање електронског досијеа. Након тога, скоро нико није поступао на овај начин и пропусти није било а све у моменту када је скенер добијен. Утврђено је да је у периоду када су се десили случајеви накнадног скенирања, односно у периоду краја септембра и октобру месецу 2012. године када је било повећаног обима посла због донације да директор филијале тужене није дала сагласност тужиљи за такав рад нити је то забранила, односно није била ни питана. Међутим, директорка је свим запосленима, а након састанка пренела информацију о забрани да се тако не сме радити. Утврђено је да су у спорном периоду код тужене постојала два скенера, један који се налазио у канцеларији директора, а други у канцеларији кредитних референата. Што се тиче скенера који је био смештен у канцеларији директора исти изузев директора нису могли да користе други запослени будући да је он био везан искључиво за рачунар који користи директор филијале. Благајнице на шалтерима, дакле тужиља нису имале свој скенер а канцеларија кредитних референата у којој се налазио други скенер била је одвојена од шалтерских службеника. Управо из разлога што је недостајао један скенер за шалтерски део, а и због потребе да се повећа број запослених директор тужене у ББ1 више пута је тражио још један скенер као и да се повећа број запослених. Скенер је добијен 06.11.2012. године и постављен у шалтерски простор. После овог периода а када су створени тражени услови није било проблема са скенирањем.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље да се поништи решење о отказу уговора о раду као незаконито сматрајући да тужиља није имала сагласност директорке филијале да у октобру 2012. године крши процедуру накнадним скенирањем докумената чиме је учинила повреду радне обавезе која јој се ставља на терет. Међутим, по мишљењу другостепеног суда да би постојала повреда радне обавезе, која је тужиљи у конкретном случају стављена на терет, неопходно је да постоји кривица тужиље за учињену повреду. Управо те кривице у конкретном случају нема, а такав закључак другостепени суд темељи пре свега на исказу директорке тужене банке која је саслушана као сведок, а у коме је она навела да нити је дала сагласност тужиљи и осталим запосленима за начин рада који су они примењивали нити је такав рад бранила.

Наведени закључак другостепеног суда се у конкретном случају не може прихватити. Тужила је неспорно предузимала радње које представљају повреду радне обавезе. Питање њене кривице за учињену повреду зависи од њене свести о противправном поступању а што је у овом случају такође несумњиво присутно јер је начин поступања у вези тзв. матичења клијената био утврђен и уговором о раду и актима послодавца као и посебним упозорењима директора филијале, те је све то несумњиво било тужиљи познато. То што директорка није такво понашање изричито забранила тужиљи, а на чему инсистира другостепени суд није од значаја у конкретном случају јер код постојања свега осталог што је наведено није ни било потребно да тужиљи посебно директор филијале забрањује противправно поступање. Проблем са техничким средствима – скенером, а на чему тужила инсистира, не може се прихватити као оправдање у овом случају за утврђено поступање тужиље.

Управо ценећи све наведено произилази да је првостепени суд правилно закључио да је тужбени захтев тужиље неоснован, па је због тога и преиначена другостепена пресуда, одбијена тужиљина жалба и потврђена првостепена пресуда, све на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић